

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 frt.
Félévre . . . . . 4 „
Negyedévre . . . . . 2 „

Hirdetési árak:

A négy-hasábos petitsor
1-szeri felvétele . . . . . 7 kr.
2-szeri „ . . . . . 6 „
3-szori „ . . . . . 5 „
A három-hasábos „Nyilttér”
petitsor 10 krval számítatik.
Hirdetés-bélyegár 30 kr.

PÉCSI LAPOK.

Vegyes tartalmu lap.

Hirdetések felvételnek

Oppelik A., Schalek Henrik,
Haasenstein és Fogler,
Mosse Rezső bécsi; — Gold-
berger A. B. budapesti; —
G. L. Daube és társa
M. frankfurti;
Haasenstein és Fogler
Steiner A.
hamburgi irodáiban.

Megjelenik hetenkint háromszor
és pedig:
vasárnap, szerdán és pénteken

Szerkesztőségi Iroda hal-tér 5-ik számú házban. Hirdetések és előfizetések felvételi
irodája Ramazetter Károly kiadóhivatalában boltiv-közben a könyvnyomda mellett.

Egyes szám
Szerda- és pénteki kiadás 5 kr.
vasárnap 10 kr.

Nendvich Károly.

Ezennel közöljük életrajzát egy szerény tudósnak, ki a reális tudományok terén hazánkban uttörő volt, ki mindenkor és mindenben jó hazafiuként működött és hervadhatlan érdemei által városunknak híret emelte, a miként Pécs is büszke a kitünő tudós nevére.

De nemcsak azért közöljük életrajzát, mert Nendvich Károlyt az elismerés nyombusa teszi emlegetetté, hanem hogy polgártársaink a haza e jeles polgárának munkás és tevékeny életéből ismerjék mindazon küzdelmeket és harcokat, melyeket neki meg kellett vívnia, hogy nevét szeplőtlenül és becsülettel fentartsa; hogy megtestesülve lássák, miszerint a józan és lelkesült igyekezettel véghezvitt munka, bármely rögös utakat is kell megtennie, érdem és jutalom nélkül nem marad, s hogy a bár magas koru, de még munkabíró s a munkát szerető férfiú fenkölt lelkével, nemes szívével élő tanúsága annak, hogy a munka a férfiú első kötelessége, ez a mi éltet és nemesít.

Nekünk magyaroknak nagy okunk van e férfiút mint a munkában megedzett öserőt ünnepelni, mert ma már végre-valahára be kell látnunk, hogy csak kitartó, erélyes, józan tevékenység és munkásság lehet egyeseknél és összeségben a jobb jövő igaz biztosítóka.

Érdekes ez életrajz az átfutott kor színezése miatt is, s azon adatoknál fogva, melyekkel városunk közel multjához összefűződik.

Midőn az ország központja lelkesülten emlékezik meg az agg tudós igaz érdemeiről, a midőn az ország minden részéből üdvözlötetik, mi elismerésünk és élénken érzett örömünk ünnepélyes kifejezésével elnem maradhattunk, mert ez polgári és hazafiúi kötelességünk.

Csak a forma, a mód van hátra, de ő már ma is városunk diszpolgára, azzá tette ő maga magát érdemei által. És mi a diszpolgárt illető tisztelet- és becsüléssel egy perezig sem maradunk adósak. A legközelebbi közgyűlés gondoskodni fog, hogy a forma és mód akadályai is lehulljanak s az mi most csak sziveinkben van, a jegyzőkönyv lapjain is helyt foglaljon.

Ezzel megkezdjük az ünnepelt férfiúhoz közelálló adatai és feljegyzései után irt hű életrajzot.

Született Pécsen 1811. évi december hó 31-én. Atyja Tamás, anyja pedig Anna, született Aidingervolt. A család e század elején jött Késmárkról Pécsre, hol félszázadnál tovább gyógyszerész volt.

A természet rajongó barátja, gyermekeit is a természet és a természettudományok iránti szeretetben nevelte; megyénkben s e város területén a finomabb kertészeti- és gyümölcsészetet buzgón terjesztette oly eredménnyel, hogy a mi az időben nemes gyümölcs és szép virág volt a városban és a megyében, az többnyire tőle származott.

Mint botanikus és lepkész is kitünő volt, s Pécs környékének növényeit s lepkéit gyűjtve, nemcsak a hazai tudományos körökkel, hanem a külfölddel is megismertette.

Bokros teendői között is az első oktatást az olvasás- és írásban gyermekeinek ó

adta, s később is vezetése mellett gyermekei tanáraik teljes megalégedését érdemelték ki.

Közülük azonban már kis tanuló korában minden tekintetben Károly nevű fia tünt ki, ez 1821-től 1824-ig a helybeli gymnasium három első osztályát, a közseregetben részesült és sokaktól kegyeletes emlékekben tartott Horváth Agoston jeles tanár és emberbarát vezetése alatt végezte, s mindenkor az első eminensek között foglalt helyet.

1824-én szeptember havában, Nendvich Károly, a szintén szép tehetségű Gusztáv nevű öcsésével a késmárki tanintézetbe vétetett fel, s midőn a távozás előtt a két testvér a már nevezett kedves tanárukhöz ment, az könnytelt szemekkel s őket magához emelve azt mondotta nekik: „inkább más husz menne el, csak ti nem.”

Késmárkon 3 évi tartózkodás után Nendvich Károly öcsese Gusztáv meghalt, mi a visszamaradottra rendkívüleg hatott, a társaságot kerülve, komoly tanulmányokban keresett borus kedélye megnyugvást.

Itt végezte a gymnasium visszalevő osztályait és a két éves bölcsészeti tanfolyamot mindig kitünő eredménnyel.

Késmárkról 1829. évben 5 évi távollét után szülőföldjére hazatérvén, ugyan ez évi november havában Pestre ment az orvosi tanfolyamot hallgatandó, melyet 5 év alatt befejezvé, 1836-ban az orvos-, szemész- és szülészi tudori okleveleket nyerte el, mely alkalommal inaugurális dissertatiou „Enumeratio plantarum territorii Quinque-Ecclesiensis, praemisso tractatu de natura montium, deque situ, climate et vegetatione illius regionis” czim alatt érdekes munkálatot bocsájtott közre.

Ugyanezen évben a m. kir. egyetemen a vegytani és növénytani tanszék segédi

Tárca.

Ascanio,

Dumas Sándor regénye.

Francia eredetiből fordította:

dr. Daempf Sándor.

I.

Az utcza és a műterem.

(Folytatás.)

— Mondtam már mester, hogy ön miatt szaladgáltam egész nap, kezdte el Ascanio, midőn észrevette azon gonosz figyelmet, melynek a mester és Scoozzone részéről tárgya volt, s a társalgást szerelmeskedéseiről más tárgyra óhajtá vezetni.

— S lássuk csak, miért szaladgáltál miattam egész nap?

— Jól van; nem mondta ön multkor, hogy elégtelen itt a világosság, s hogy önnek más műteremre van szüksége?

— Minden bizonynyal.

— Nos, én találtam egyet.

— Hallod, Pagalo? szólt a mester, a dolgozó felé fordulva.

— Parancsol, mester? felelt ez, fejét másodsor emelvén fel.

— Hagyd csak egy kissé rajzodat s jöjj ide. Hallod, ez egy műteremre akadt.

— Bocsánat, mester, de én innen is igen jól hallom, mit fog Ascanio barátom mondani. El akarnám végezni e tanulmányt; azt tartom, nem követ el az ember vétet, ha vasárnaponként, miután elvégezte keresztényi kötelmeit, üres idejét hasznos foglalkozással tölti el; a dolog imádság.

— Pagolo barátom, szólt a mester fejét rázva, inkább szomorú mint neheztelő hangon, higgye el, ön is okosabban tenné, ha a helyett, hogy hétköznapokon lustálkodik, s az ünnepek iránt oly nagy buzgóságot szinlel, hogy szenteskedésében társaival nem tart, a hét alatt szorgalmasabban s nagyobb kedvvel dolgoznék, vasárnaponként pedig mint jó társhoz illik, szintén szórakozást keresne; azonban ön ura önmagának, tehet a mit akar; s ha Ascanio fiam, folytatá oly hangon, melyben véghetetlen szelidség és gyengédség tükröződött, te azt mondod, hogy? . . .

— Azt mondom, hogy pompás műteremre akadtam.

— Merre?

— Ismeri a Nesle-hotelt?

— Ismerem, a mennyiben gyakran mentem el előtte, de be soha sem léptem.

— De külsőleg tetszik önnek?

— Elhiszem, hogy tetszik! de . . .

— De?

— De nem lakik benne senki?

— De igen; a párisi prévet, d'Estourville Robert messire, ki magának foglalta le anélkül, hogy joga lenne hozzá. Különbben azt tartom, hogy önnek lelkiismeretét megnyugtassam, miszerint meghagyhatjuk neki a kis Nesle-t, melyben családjának valamelyik tagja lakik, magunknak pedig a nagy Nesle-t foglalnók le udvaraival, pázsitos helyeivel, teke- s lapdajátékházaival együtt.

— Lapdajátékház is van benne?

— Mely még a flórenczi santa-croce-i-nél is különb.

— Per Bacco! ez, mint magad is tudod, kedvencz játékom, Ascanio.

— Tudom; s ezenkívül mester, fölséges helyiség: mindenütt levegő, s hozzá még milyen levegő! mezei levegő; egészen más, mint ez a nyomorult lyuk, a hol a penész esz meg minket, s a hol a nap is megfedkezik rólunk; egyik oldalán van a Pré-aux-Cleres, másikán a Szajna, s a király, az ön nagy királya, csak két lépésnyire lakik onnan, a Louvrebán.

— De hát kié ez az átkozott hotel?

— Kié? Pardieu! a királyé.

— A királyé! . . . Mondd csak még egyszer fiam: a Nesle-hotel a királyé?

állomás üresedvén meg, Nendvich Károly ezen állomásra pályázott, melyet el is nyert.

Ezen körülmény működési körére nagy befolyással volt, mert lemondván a jövedelmező orvosi praxistról, sokkal bokrosabb pályára, hazánkban az időben még egészen parlagon hevert tudományág ápolására, kifejlesztésére fordította szép tehetségeit.

Az országban ez időben nem volt tanszék, melyen a vegytan vagy a természettudományok akármelyik ága, a tudomány akkori állásához képest, előadatott volna; nem volt egyetlen szertár vagy laboratórium, melyben magát a fiatal tudós gyakorlatilag kiképezte volna.

Kénytelen volt ő mindent magából teremteni, mindent elemeiből összeszedni s alkotni.

Főleg a vegytan, a lehető legsiralmasabb állapotban volt, s azaz, az egyetemi tanszéken is a múlt század elavult elvei szerént adatott elő.

Ezt a fiatal tudós nem tűrhette, segéd-tanárként történt kinevezése után a legjelesebb külföldi szerzők munkáit megszerzve, a vegytanból az egyetemen magán-előadásokat hirdetett, melyeket az orvosnövendékek és gyógyszerészek közül számosan hallgattak.

1838-ik évben, tanársegédi állomásának 2-ik évében a vegytan tanára, a pécsi származású Schuster János elhunyt, s az egyetemen eként megüresedett tanári, ugy körülbelül ugyanezen időben az országos szemézi állomásra pályázat hirdettetett.

Nendvich Károly mindkét állomásra pályázott, azonban kitünő képzettsége dacára, mellőzve lett, miután az országos szemézi állomásra a bécsi műteti intézet növendéke, a később méltán oly szép hirt jutott Lippai Gáspár, a vegytanári székre pedig Saugaletti Ede, bécsi magántanár nevezettek ki, kiknek bécsi összeköttetések folytán könnyen sikerült a többi pályázók közül az előnyt elnyerni.

Nendvich Károly eként az egyetlen vegytani tanszéktől elűtve, minden reménytől megfosztatott az irányban is, hogy az országban más tanszéket elnyerjen; mert bár már akkor rebesgették a polytechnicum felállításának szükségességét, e szép tervnek kivitele a késő jövőnek volt fentartva.

Daczára mindezeknek, ő az általa oly annyira megszeretett tudományágtól, melynek már élete 4 évét szentelte, elválni nem akart, hanem magán előadásait folytatván — azon reménytől ösztönözve, hogy az or-

szág műegyetem nélkül soká nem maradhat, melyben aztán számára is leendő tanszék szervezve.

Ezen idő alatt a magyar természettudományi társulat által — melynek alakulásában élénk részt vett, — kihirdetett s a „A muraközi és hagymátfalvi hegyi kátrány vegybontása“ czimű pályakérdésre ő nyerte el a pályadíjat.

(Folytatjuk.)

A megye adóssága.

— Árvaügy. —

Második közlemény.

Harmadik tényező azon lassúság, melylyel a hagyatéki ügyek vezetnek, számtalan közbeszóló dolgokkal megakasztatnak, a hagyatékok hiányosan leltározatnak, pótlások-pótlásra rendeltetnek, s ha a leltár tárgyat netán magánkötvény is képezi, a gyámtörvény 272. §-ában rendelt gyors biztosítás alkalmazatik, még az osztályegységesség gyámhatóságilag jóváhagyva sem lett, egyes ingóságok eltarthatlansága nem is igényli az árverést azonnal, mégis keresztülvitetnek, innen van azután, hogy olyan állapot is előfordul, mely mosolyra készíti az embert, p. o. az 1880. évi 1492. sz. végzéssel hagyatott jóvá az 1866. évi márczius 4-én tartott árverés.

Ezen említett ügy egyébkint megérdemli a behatóbb vizsgálatot is, mert az 1877. évi 2946. sz. végzéssel a kiskoru 750 frtja bekebelezett biztosítás mellett beszavaltottnak jelentetett, mint olyan, mely után az adós rendszeresen fizeti a kamatokat mégis, mert tényleg nem fizeti,

az 1880. évi 1492. sz. végzéssel sürgeti a járásbírósgót, hogy 750 frt mielőbb kebeleztesse be, mi aztán 1880-ban meg is történt.

Efféle késedelmezés a jelzett megyei adósságot feltétlenül szaporítja, ha ilyen pénz behajthatlanná válik, ugy azon körülmények is, melyek az 1881. évi 6444. sz. a. hagyatéki ügyben láthatók, legalább ez előtt 3 hóval, midőn véletlenül kezembem volt, az 1878-ban elhalt örökgyó után maradt magánkötvények nem voltak biztosítva.

Mint érdekes részletet mutatták be ezen ügynél a miniszterium azon felelőzési leiratát, melylyel a közig. bizottsághoz így szól:

„A gyámhatósági és az ezt helybenhagyó közig. bizottsági határozatok feloldásával, azon kijelentéssel küldöm vissza:

Miután a hagyatékknak kir. közjegyző általi tárgyalása azért kéretett, mert az eddigi szolgabírói tárgyalás rendén több hiány merült fel, s tekintve, hogy az érintett panaszkötvény indokolásának alaposága kétségbe nem vonható, sőt a megtartott hagyaték tárgyalás körül alakí, sőt lényegi tekintetben is több hiány merült fel, a megyei árvaszék feladata lett volna új tárgyalást kitűzni stb., ezeknél fogva felhívom a közig. bizottságot, hogy a megyei árvaszéket utasítsa, mikép stb. — Végül felhívom a közigazg. bizottságot, hogy a túl magas díjak felszámítása ellen tett panasz tárgyában az 1879. évi 20. törvényczikk 215. §. 2-ik pontjához képest járjon el.“

Ezen miniszteri leirat kijelentésével szemben, a jelzett adósság gyarapodására, ha nem is ezen ügyben, de a hozzá hasonlóknak, melyek nem fordulnak meg a legfelsőbb fórumon is, következtetni bátran lehet, sőt kell, noha még nem állott be azon idő, midőn a nagykorúvá lett örökösök kezdik keresni örökségüket azon árvatárnál, honnan teljes bizonyossággal felvehetni reménylik, s azt át nem vehetvén, kezdődni fog a megye közönségének perlése. Érdeklődésünk kiterjed arra is, hogy a megyei közig. bizottság végrehajtotta-e ezen ügyben a miniszterium által elrendelt vizsgálatot a hiv. törvényczikk értelmében, mert a kiadmányozás annak idejében erről nem szól, s

miután ennek eredményét még nem láttuk, annak idejé: közlendjük, mert fel kell tennünk, hogy meg fog történni.

Igéretemhez híven, a megyei árvaügy érdekében tárgyilagos voltam, mert el vagyok készülve, hogy sok lesz az ellenvetés és gúny, mely érn fogja e tárgyat ismertető nézeteimet, de nem vizsgálom, valjon a közérdek iránti részvét, vagy a megsértettnek vélt rendszertelenség javítása czéljából történik-e? előre hallom már a különböző vádak, némelyek ezt mondják:

„Kár ily módon ismertetni az árvaügy érdekeit, ez nem javít, hanem sért“, — a sértés pedig keserűséget okoz, az elkeseredés nem javulást hoz a bajokban, hanem megátalkodást szül, s a mondottakért mellőzik mondottakat is azért, mert kimélni kell az embereket gyengeségeikben, ha felbosszantjuk őket, már azért sem követik a jó tanácsokat.

Az ilyen vélekedések azonban nem helyesek, ez állapotokon változtatni kell, mert a felelősség törvényen alapszik, s a jelzett adósság minő nagyra fog nőni, attól függ, maradnak-e ez állapotok vagy sem, de hogy már megszületett ezen adósság, az kérdést sem szenved.

Ezen egyes esetekkel jelezni akartam csupán a kezdetet, hogy figyelmét felhívjam azoknak, kik beleszólnak a javítás tényleges keresztülvitelébe.

Hegyháti.

Ujdonságok.

Szobrot báró Szepessy Ignác püspöknek.

A pártatér bővítése és mindinkább haladó parkírozása azon eszmét hozta felszínre néhány a közügyekért buzgólkodó polgártársunknál, hogy városunk emeljen szobrot báró Szepessy Ignác püspök emlékének és a szobor az új park díszítéséül annak központjára helyeztessék el. Mi örömmel üdvözljük ez eszmét, mert báró Szepessy Ignác püspöknek a város emelése körül hervadhatlan és nagy érdemei vannak; bár rövid ideig volt a pécsi egyházmegyének főpásztora, Pécs városáért felelte sokat tett, így ezuttal csak megemlítjük a költségén épített városházat, a nyomdát, mely első volt akkor e városban és így culturalis szempontból is kiváló fontossága, a lyceumot, a könyvtárpéületet. Mindezek emlékéül feledhetlenné teszik ugyan, de ezeket ő emelte, a városnak ellenben erkölcsi kötelessége jótévőjének nevét, bár ha későn is, a szobor felállítását által is megörökíteni, mert e szobor tanúsága lesz annak, hogy a kitünő főpap egyszersmint a város polgára és a közügynek hű ápolója volt, vagyis kettős kötelességét a leghétközesebben egyesíteni tudta. Reméljük, hogy ez eszme mihamar tért fog hódítani, kivitele minden esetre díszére lesz városunknak.

A katonai kórház ügyről. Az újonnan felállítandó katonai kórházra vonatkozó cse-reszerződés a vegyes bizottság által, vagyis most már a katonai küldöttek által is végleg elfogadtatott és aláíratott. Most az összes iratok az 1879. évi 50. t. ezik rendelkezésénél fogva a m. k. honvédelmi miniszteriumhoz terjesztetnek fel, az egész ügyet kimerítően ismertető jelentés kíséretében, hogy a jóváhagyást kieszközölje, mi minden bizonynyal meg fog adatni, mert maga a katonai parancsnokság is elégtelennek és türethetetlennek találja a régi kórházban állapotot, a közönség pedig rég tudja, hogy e kórház eltávolítása égető szükségévé vált, mert az a város fertőző gócpontját képezi.

A baranyai bankra vonatkozó híreinkre illetékes helyről a következő sorokat veszszük: A „Pécsi Lapok“ egyik múlt heti számában azon kérdés intéztetik a „Baranya megyei Takaré- és Hitelbank“ felszámolóihoz, valjon meddig fog még ezen liquidáció tartani és mikor fogják a részvényesek befizetett pénzeiknek csak egy részét is viszontláthatni. Erre mindenekelőtt bátor vagyok megjegyezni, hogy a felszámolási bizottság az

— Azé; most még csak az a kérdés, átenged-e majd önnek ilyen nagyszerű lakást.

— Ki? a király? Ascanio, hogy is hívják őt?

— Hát I. Ferencznek, a mennyire én tudom.

— A mi egyértelmű azzal, hogy egy hét alatt enyém a Nestle-hotel.

— Hátha megharagszik érte a párisi prévet?

— Mit törődöm vele!

— S ha nem akarja jó szerével átadni azt, a mi a kezében van?

— Nem akarja-e?! — Ascanio, hogy is hívják engem?

— Benvenuto Cellininek, mester.

— A mi azt jelenti, hogy ha az érdekes prévet jó szerével nem akar engedni, hát legyen! majd elbánunk vele máskép. A mi e pontot illeti, bizvást lefekhetünk. Holnap ismét beszélünk erről, s mire a nap feljő, az ügyet is kitisztáztuk.

S a mester felszólítására kiki visszavonult, Pagolot kivéve, ki egy darabig még sarokjában dolgozott; de alig gondolta, hogy mindenki már nyughelyén lehet, midőn fölkel, körülnézett s az asztalhoz ment, hol egy nagy poharat tele töltött borral s azt egy hajtással kiürítvén, ő is aludni ment.

(Folytatás következik.)

Intézet mérlegét eddig is minden évben a lapokban közrebocsátotta, de ezenkívül a bizottság akármelyik tagja kötelességének ismeri el, minden hozzá forduló részvényesnek az intézet állapotáról a legbővebb felvilágosítással szolgálni, és hogy ez lett volna a legbiztosabb út a türelmetlen részvényesek tájékozására. A liquidatio most 2 $\frac{1}{4}$ évig tart (1878. nov. 13-án lett kimondva) a mi magába véve oly bonyolodott ügyek legombolyítására mint a bank-é voltak, kevés idő, de a bizottság ezen idő alatt is majdnem az egész liquidatiót befejezte volna. Ugyanis az intézet követelése, a mennyire lehető volt pénzre tétettek (a készpénz a központi takarékpénztárnál el van helyezve) egy egész esomó per (köztük a 6 évig tartott Mendlféle per) befejeztetett, úgy hogy jelenleg alig egy-két kisebb per van folyamatban. Hogy mindemellett a liquidatio tényleg be nem fejezhető, ez abban rejlik, hogy a bank fő-activáját képező egyik 26000 frtos követelést, mely biztosítva van ugyan, de rendszeren nem törlesztetett, a bizottság most ujlag volt kénytelen beperelni. Tisztelettel s. a. t. Az interpelláló részvényes fenntartja jogát e válaszhoz hozzászólni, mit legközelebb meg is teend.

Gyászjelentés. Alulírottak szomorodott szívvel közlik szeretett gyermekök s illetőleg testvéröknek Ramazetter Kálmának f. hó 17-én délelőtti 11 órakor, életének 21-ik évében váratlanul történt rögtöni halálát. A boldogultnak hült tetemei ma csütörtökön január 19-én délután 4 órakor fognak a józsefutcza 9. számú házában beszenteltetni és onnan a budakülvárosi közsirkertbe örök nyugalomra eltemettetni. Nyugodjék békével! Pécs, 1882. január 18-án. Ramazetter Károly, atyja. Ramazetter Karolin, anyja. Ramazetter Arpad, Margit, Matild, Izabella, Jolán, testvérei. A Ramazetter-féle könyvnyomda személyzete is adott ki gyászjelentést.

A pécsi szőlősgazdák egyletének választmánya e hó 17-én ülést tartott, melyen a folyó egyleti s egyéb jelentéktelen ügyek elintézése után tárgyalatott a hegyrendőri szabályzat ügye. Többek hozzászólása után határozatként kimondatott, hogy az egyleti elnök által megkérendő a városi hatóság az egylet által még ez év elején beterjesztett hegyrendőri szabályzat-tervezetnek a legközelebbi közgyűléshez való benyújtására. Felvetetett továbbá a Pécssett létesítendő szőlőmunkás-iskola ügye, melynek tárgyalására s illetve egy kért javaslat előterjesztésére Bánfay S. elnöke alatt Erreth J., Németh J., Tamásy F. és Pileh G. urakból álló bizottság küldetett. Együttal megkerestetik a baranyamegyei gazdasági egyesület és a keresk. és iparkamara is, küldjenek ki ez ügyben egy bizottságot, melyek aztán együttesen fognak működni. Tekintve, hogy a szőlősgazdák egyesülete által kiküldött bizottság tagjai felette élénken érdeklődnek ez ügy iránt, remélhető, hogy az annyira óhajtott s itt Pécssett annyira szükséges szőlőmunka-iskola nemsokára létesül is.

Köszönő irat. Nendvich Károly müegyetemi tanár, kir. tanácsos és a m. t. akadémia tagja, kinek életrajzát lapunk élén közöljük, városunk polgármestere által a közönség nevében tett távirati üdvözlétére, értesülésünk szerint, külön köszönőiratban válaszolt, kifejtve, hogy ő szülővárosához, melytől rég elszakadt ugyan, mindig hű marad.

„Mátyás király“, ez a czime egy Budapesten megjelenő zuglaponak, mely feles számmal szétküldetik a vidékre és hozzánk is beküldetett. Szerkeszti bizonyos Schvarcz Mór, kinek holmi vállalkozások miatt a közlekedésügyi miniszteriummal baja volt. Oly arcot piritó hangon van írva, mely a magyar hírlapirodalomban eddig példátlan, „gazember“, „tolvaj“ stb. előtte még finom kitejések. Mi bizonyára barátai vagyunk a sajtószabadságnak, de ily hangon művelt

embereknek írni nem szabad és ezzel Schvarcz urnak részünkről kiadjuk az utat.

Ismét vasuti tervek. Irányadó körökben, mint halljuk, szóba jött egy Baresztól-Broodig vezető vasuti vonal, esetleg ezen Broodba vezető új vasut nem Baresztól, hanem Szt.-Lőrincztől indulna ki és így közvetlen összeköttetésbe hozatnék a kelenföldi vasuttal. E vonal iránt különösen katonai körök érdeklődnek. Mennyiben bír biztos alappal e tervezet, nem tudjuk, de annyit megjegyezhetünk már most, hogy e vonat városunkra nézve éppen nem lenne előnyös, tekintve, hogy a mostani irány (a dálya-broodi) az itteni érdeknek inkább megfelel.

Színházi hírek. Lá ng jeles baritonistánk jutalomjátékául az „A frikai nő“, Mayerbeer híres operáját választotta. Lang ur annyira kedvence közönségünknek, hogy külön ajánlat-tétel nem is szükséges. — Uj népszínmű. Paal Gyula, volt sámodi néptanító, egy 3 felvonásos népszínművet irt e czimvel: „A bíró leánya“, és előadásra Bogyó Alajos urnak szándékozik átküldeni.

Uj postafőnök. Belloberg ur nyugdíjaztatása legközelebb bekövetkezik, helyére, értesülésünk szerint, nem az eddigi közkedveltségünk örvendő helyettes, hanem báró Puzsél Béla, budapesti főtiszt fog kineveztetni.

Apró hírek. Tánczoszoru. Az e hó 30-án a Hattyu teremben tartandó kereskedelmi ifjak tánczoszorujának rendezősege felkért bennünket annak kijelentésére, hogy e vigalom semmi tekintetben vallásfelekezeti jelleggel nem bír. Örömet helyt adunk e felvilágosításnak, részünkről feltűnőnek tartottuk és tartjuk most is, hogy a kereskedői ifjak széteszolva rendeznek estélyeket. Ily korban az elfogultság kétszeres hiba. — Eljegyzés. Leichtner Soma ur, pécsi lakos, jegyet váltott Greiner Katalin kisasszonnyal, B.-Sellyéről. — A kaposvári fiatalság e farsangban „kaliko“-bált rendez, melyben a nők csak honi kelmékben jelennek meg. És a férfiak? — frakkban, kivágot cipővel és ütött kalappal. — Kilépett a honvédség kötelékéből. Czirer Elek. 8-ik számú honvédszár-ezredbeli szabadságot állományu főorvos, a honvédség kötelékéből, saját kérelmére kilépett. — Tánczvigalom. A Pécssett állomásozó magyar kir. honvéd altisztek tánczvigalma február 1-én lesz a „Hattyu“ teremben.

Irodalom.

Könyvismertetés. Kalauz Róma és Olaszországba. Irta Vizkeleti Imre. Füzetes vállalat. E napokban jelent meg a fent czimzett s kétségkívül figyelmet érdemlő műnek második füzeté. Ki a már megjelent két első füzetet figyelemmel végig olvasá, mintegy maga elé varázsolva látja Olaszország viruló téreit, a művészet csodás remekeivel benépesített középületeit és utcáit, művelt és bámulattal eltelt utazókkal; lábainál látja a tenger habzó hullámaait s a parton zsi-bongó népek változatos raját. Az olvasót a mű alaposága folyton lekötve tartja. Nem pusztán közönséges uti jegyzetek és adatokból áll az, egy oly toll által iratott, melyet lelkesedés, s a tárgy iránti igaz vonzalom vezettek s csak az írónak szerénysége az, hogy munkáját egyszerűen „Kalauz“ czim-mel látta el.

Vannak ismeretek, melyek nélkül az ember látköre mindig fogyatékos, hiányos marad, s ilyen kétségkívül a művelt közönségre Olaszország is, melyet apró részletekig ismerni ma, a műveltségnek csaknem elmaradhatatlan feladatai közé tartozik, ép ezért a szóban forgó műnek olvasása nemcsak az Olaszországba utazóknak, de másoknak is ajánlatos.

Az első füzet Olaszország műtörténelmét tárgyalván, részletesen ismerteti a művészet egyes ágaiban koronként keletkezett stylokot, a kor izlését, a művészeket, kik a

styl változatos átmeneteire kisebb-nagyobb mértékben hatással bírtak, s ezeknek szak-képzett ismertetésénél találjuk a szerző ön-álló nézeteinek nyilvánítását is.

Méltányolja és fölemlíti azon világi és egyházi férfiakat, kik a művészet fölvirágzásában maecenasi érdemeket szerettek, mert Olaszországban nemesak a szellem hatalmas kincseinek volt gazdagon termelő talaja, hanem az anyagi áldozatok sem hiányoztak; s tagadni nem lehet, hogy a szellemi és anyagi kincseknek ezen kölcsönös fluctuatiója avatta fel Olaszországot a művészet templomává és a művészek hazájává, honnan a nemes gyönyört kereső utazók rendszeren pénzben szegényen, de tapasztalatokban gazdagon szoktak visszatérni.

A műtörténelem után az első füzet Olaszországnak még geographiai ismertetését hozván, a II-ik füzet az utazásra nyújt részletes tájékozást, oly kimerítően s oly aprólékosan, hogy segélyével tájékozatlannak magát még az sem fogná érezni, ki soha idegen földön, idegen emberek között s nagyobb városokban talán meg sem fordult.

Az ezután megjelenendő füzetek, melyek az Olaszországba vezető vasutakat, s a nagyobb olasz városokat részletesen fogják ismertetni, s melyekhez vasuti, hajózási és számos körutazási térképek, valamint a városoknak Turinban készült hű rajzai lesznek mellékelve, szintén érdekesnek s a várakozást teljesen kielégítőnek ígérkezik.

Leszámítva a műben itt-ott előforduló irályi nehézségeket és németes kifejezéseket, az teljesen megfelel az utazási könyveket igénylő vagy olvasni szerető közönségnek, sőt magyarul lévén írva, hézagpótlónak mondható.

Az „Ország világ“ változatos és jeles tartalmu képes lapot, mely Wilkens és Waidl kiadásában jelenik meg, ajánljuk ugy kitünő képei, mint gondosan kezelt szépirodalmi részénél fogva a közönség figyelmébe. Ára egy évre 10 frt.

A Magyar Regény-Csarnok (Aigner Lajos ur kiadásában) ez évi első füzeté megjelent érdekes tartalommal. Két regény kezdetik meg benne; „Köd“ eredeti, Gozdu Elektől és „Doctor Castilló“, spanyolból fordított regény. Ezekon kívül elbeszéléseket, rajzokat, humoreskeket közöl. Ára egy évre 6 frt.

Három népdal. „Egy meg kettő, három meg egy négy“, „Ennek a kis lánynak hosszu a kötője“, „Nyisd ki babám az ajtót“, e három csinos népdalt énekhangra, zongora kísérettel, szerkeszté H u b e r S á n d o r. Kiadta Steinacker Károly, Budapesten. Ára 80 kr.

Pécsi színház.

Pénteken, 1882. január 20-án adatik:

Piros bugyelláris.

Eredeti népszínmű. Irta Csepreghy Ferencz.

Kezdeté 7 órakor.

Laptulajdonos Ramazetter Károly.

Felelős szerkesztő Bolgár Kálmán.

Nyiltér.

Köszönet-nyilvánítás.

Szeretett és felejtethetlen Vincze fiunk földi maradványa eltakarításának alkalmából tapasztalt kegyelettel páros részvétért őszinte köszönetet mondunk ugy a főgymnasiumi tekintetes tanári karnak, mint az ifjuságnak, nemkülönb a tek. néptanítói- s egyéb testületeknek, valamint a számos jóbarátoknak és ismerősöknek. Fogadják még egyszer szomorú szívünk legőszintébb háláját.

Pécssett, 1882. január 17-én.

Repich Vincze,
neje és családja.

Schwarz Vilmos erdő-üzlete Pécssett.

Olesó tüzelőfa.

4 méter gyertyán hasábfá 12 frt, régi öl 10 frt 20 kr.
4 „ bükk „ 12 „ „ „ 10 „ 20 „
4 „ kőris szil „ 10 „ „ „ 8 „ 50 „

Schwarz Vilmos
váltóüzletében.

Legjobb minőségű

száraz tűzifa

leszállított árak mellett.

1 köbméter gyertyán- vagy bükkfa . . . 3 frt 25 kr.
1 „ kőris- vagy szilfa . . . 2 „ 75 „
1 „ eger-, hasáb- vagy vegyes
botfa . . . . . 2 „ 50 „

3⁴/₁₀ köbméter egy régi öllel egyenlő lévén, ezen
árak alapján egy régi öl:

gyertyán- vagy bükkfa . . . csak 11 frt 5 kr.
kőris- vagy szilfa . . . . . „ 9 „ 35 „
eger-, hasáb- vagy vegyes botfa „ 8 „ 50 „

Az **apritás**, valamint **házhózi szállítás** gyorsan és
legjutányosabban eszközöltetik.

Befizetések felvételnek: **gyári-irodánkban** (ország-
út 15. sz. a haltér átellenében) és **fő-irodánkban** (ország-út
20. sz. a malom-utca és ország-út sarkán).

Mély tisztelettel

Engel Adolf és fiai.

A t. cz. közönség kényelmére befizetések elfogad-
tatnak **Spitzer Sándor** ur fűszerkereskedésében Széchenyi-
tér 7. sz. a városház átellenében.

 Kész báli ruhák,

ugy szintén a legdivatosabb

báli ruha kelmek

nagy választékban a legjutányosabb árak mellett kaphatók

Tauszig Armin

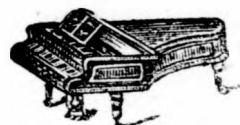
divat- és fehérenemű áru kereskedésében

Pécssett, Széchenyi-tér Piacsek-féle ház.

SCHAUREK JÓZSEF

Pécssett, Ó-pósta-utca 16. sz.

Mindennemű
zongorák
és
harmoniumok
tára.

Régi zongorák
becseréltetnek
ujakkal.

Zongora
kölcsönintézet.

Ugyanitt kaphatók zenélő
szelenczék Heller H. Bern
híres gyárából, gyári árakon.

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget,
hogy az Irgalmasok utcájában 1. szám alatt (Karlbauer-
féle házban)

fegyver- és gépészeti üzletet

nyitottam, hol mindenféle

vadász- és célfegyverek

készíttetnek.

Elvállalok mindennemű elültöltő fegyvereknek bármely
mód szerinti hátultöltőkké való átalakítását, javítását és
belövését, valamint gyári fegyvereknek és forgó pisztolyoknak
kijavítását, és pedig új fegyverek és nagyobb javításoknál
4 évi, kisebbeknél 2 évi jótállás mellett.

Elvállalok továbbá mindenféle módu és szerkezetű

varrógépeknek

és minden e szakmába vágó gépi tárgyakra gyökeres
kijavítását

egy évi jótállás mellett.

Ugyszintén ajánlom a legjobb szerkezetű **új varrógépe-**
ket 5 évi jótállás mellett.

Az osztrák-magyar birodalom legkitünőbb gyárában 20
évi működésem alatt szerzett tapasztalataim is biztosítékot
nyújtanak a t. cz. közönségnek arra nézve, hogy a tisztelet-
tel alulírottat szerencsétlenül megbízásaiban nem fog csalódni.

Jirousek József,

fegyverművész és gépész.

Eördögh Lajos

kocsi-gyártó.

Pécssett, Országút-utca 89. szám.

Ajánlja kész

ruganyos kocsijait

két évi jótállás mellett, továbbá el-
vállal minden az

e szakba vágó munkát

és egyes darabok megszerzését

a leggyorsabban és legolcsóbb ár

mellett.